

Justitiedepartementet

Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt (L2)

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 5-6 december 2013 i Bryssel

Dagordningspunkt 13

Rubrik: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden

Dokument: Det litauiska ordförandeskapet har ännu inte presenterat något underlagsdokument.

Tidigare dokument: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden, KOM 2012 (744) slutlig

Fakta-PM Justitiedepartementet 2012/13:FPM59

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden den 31 maj 2013 inför RIF-rådsmötet den 6-7 juni 2013.

Tidigare information till civilutskottet den 21 februari 2013 och den 19 november 2013.

Tidigare behandlad vid överläggning med civilutskottet den 19 september 2013.

Bakgrund

Kommissionen lade i december 2012 fram ett förslag till ändringar i EU:s insolvensförordning (insolvensförordningen). Syftet med förslaget är att anpassa insolvensförordningen för att möta behovet av ett modernt och företagsvänligt klimat och att effektivisera hanteringen av insolvensförfaranden med gränsöverskridande inslag. Förslagets inriktning har påverkats av den ekonomiska krisen och gäldenärers möjlighet till

ekonomisk återhämtning är i fokus. Förslaget förespråkar vad som kan kallas en andra-chans-kultur för gäldenärer. Förslaget har sedan det lades fram förhandlats på tjänstemannanivå i rådet och andra genomgången av förslaget har nyligen avslutats.

Förslaget utgör en av nyckelåtgärderna i den andra inre marknadsakten (SMA II), vilket bl.a. innebär att det finns ett politiskt åtagande att bedriva förhandlingsarbetet med viss skyndsamhet.

I juni 2013 beslutade rådet om allmänna politiska riktlinjer för det fortsatta förhandlingsarbetet. Riktlinjerna som antogs slog fast att rådet skulle fortsätta att arbeta för en lämplig utvidgning av förordningens tillämpningsområde, att behörigheten att inleda insolvensförfaranden även fortsättningsvis ska tillkomma myndigheterna i den medlemsstat där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, att medlemsstaterna ska inrätta nationella insolvensregister och att dessa register ska kopplas samman och göras tillgängliga via den europeiska e-juridikportalen samt att rådet skulle fortsätta att arbeta för att utveckla bestämmelser i förordningen som syftar till att förbättra samordningen av insolvensförfaranden avseende företag i en koncern.

Civilutskottet har efter överläggning med regeringen i september i år ställt sig bakom regeringens förslag till svensk ståndpunkt.

Arbetet har under det litauiska ordförandeskapet fortsatt med hög intensitet i rådsarbetsgrupp och förslaget behandlas nu i rådet för en riktlinjedebatt.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har som rättslig grund angett artikel 81(2) i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt (FEUF) som behandlar förutsättningarna för rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder.

Förordningen ska antas i enlighet med ordinarie lagstiftningsförfarandet, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet gemensamt på förslag av kommissionen antar rättsakten. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget

KOM:s förslag till ändringar i insolvensförordningen innehåller bl.a. bestämmelser om att vidga förordningens tillämpningsområde, tydligare regler om behörighet att inleda insolvensförfaranden, bestämmelser om att medlemsstaterna ska inrätta nationella insolvensregister som ska sammankopplas på EU-nivå och finnas tillgängliga via den europeiska e-juridikportalen samt bestämmelser för att förbättra samordningen av flera samtidigt pågående insolvensförfaranden, bl.a. insolvensförfaranden

avseende företag i en koncern. För en närmare beskrivning av förslaget hänvisas till faktapromemoria 2012/13:FPM 59.

Europaparlamentets inställning

Det är ännu inte känt vilken inställning institutionerna har till kommissionens förslag. Europaparlamentet har påbörjat sin behandling; rapportören har presenterat ett förslag till betänkande. Europaparlamentet har emellertid inte antagit sin ståndpunkt rörande förslaget ännu.

Syftet med behandlingen vid RIF-rådet

Vid RIF-rådet ska hållas en riktlinjedebatt. Ordförandeskapet har emellertid ännu inte presenterat något underlag till riktlinjer för det fortsatta arbetet med förordningen.

Svensk ståndpunkt

Sverige är positivt till en riktlinjedebatt i syfte att driva arbetet med förslaget framåt.

Sverige välkomnar förslagets övergripande målsättning att främja tillämpningen av insolvensförordningen och att bidra till en väl fungerande inre marknad samt att förordningen utformas med sikte på att ge företag och privatpersoner med tillfälliga ekonomiska svårigheter en andra chans.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Förslaget kommer huvudsakligen att påverka insolvensförordningen (som gäller som lag i Sverige) och lagen med kompletterande bestämmelser till denna. Härutöver bedöms förslaget inte få några större effekter på andra svenska processuella och materiella regler. Det kan emellertid inte uteslutas att förslaget i någon mån kan komma att påverka regler i konkurslagen, lagen om företagsrekonstruktion och skuldsaneringslagen. För en närmare beskrivning av gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa hänvisas till faktapromemoria 2012/13:FPM 59.

Ekonomiska konsekvenser

Den del av förslaget som innebär att medlemsstaterna ska inrätta nationella elektroniska insolvensregister kommer sannolikt att innebära vissa merkostnader för medlemsstaternas myndigheter. Det är i nuläget för tidigt att med säkerhet bedöma om de slutliga ekonomiska effekterna av förslaget kan hanteras inom befintliga nationella ekonomiska ramar. Ekonomiska konsekvenser till följd av förslaget bedöms emellertid kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar för EU-budgeten. För en närmare beskrivning förslagets ekonomiska effekter hänvisas till faktapromemoria 2012/13:FPM 59.

Övrigt

Kommissionens förslag har remitterats till berörda svenska myndigheter, organisationer och enskilda. Remisstiden gick ut den 1 mars 2013.